

دیدگاه مرکز درباره

عملکرد ماده‌های ۱۰ تا ۱۸ تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۲ شهرداری و سهم آنها از درآمد حاصل از عوارض عمومی و کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق

شماره: ۴۱۷-۶/م/پ | تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۸

متن (PDF) از طریق سایت مرکز به نشانی rctbz.tabriz.ir قابل دریافت است.
آدرس: تبریز، بزرگراه پاسداران، ورودی اول فرشته جنوبی به سمت بلوار دوکمال،

دیدگاه مرکز درباره

عملکرد ماده‌های ۱۰ تا ۱۸ تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۲ شهرداری و سهم آنها از درآمد حاصل از عوارض عمومی و کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق

شماره: ۴۱۷-۶/م/پ | تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۸

حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مرکز پژوهش‌های شورای شهر تبریز است.
متن (PDF) از طریق سایت مرکز به نشانی rctbz.tabriz.ir قابل دریافت است.
آدرس: تبریز، بزرگراه پاسداران، ورودی اول فرشته جنوبی به سمت بلوار دوکمال، ساختمان شورا، طبقه اول

مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر تبریز

عنوان اصلی: عملکرد ماده‌های ۱۰ تا ۱۸ تعرفه عوارض محلی سال ۱۴۰۲ شهرداری
عنوان فرعی: و سهم آنها از درآمد حاصل از عوارض عمومی و کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق
پدیدآور: محمد سعادت
ناظر: معاونت پژوهشی مرکز
نوع و شماره: دیدگاه (۳۲-۲-۱۸۱)
شماره: ۴۱۵-۶/م/پ تاریخ: ۱۴۰۲/۱۱/۷
متن (PDF) از طریق سایت مرکز قابل دریافت است
این متن در پرتال جامع مطالعات شهری ایران بارگذاری شده است
دریافت نظر و پیشنهاد: rctc@tabriz.ir ۰۴۱-۲۱۰۴۰۹۰۰
آدرس: تبریز، بزرگراه پاسداران، ورودی اول فرشته جنوبی به سمت بلوار دوکمال، ساختمان شورا، طبقه اول

مقدمه

شهرداری‌ها از جمله موسسات عمومی و غیردولتی هستند که بخشی از هزینه‌های جاری و عمرانی خود را از محل درآمدهای وصولی از شهروندان، موسسات، کارخانجات و... تامین می‌کنند. هر شهرداری دارای تعرفه‌ای است که در آن کلیه انواع عوارض و بهای خدمات و سایر درآمدهایی که به وسیله شهرداری و موسسات تابعه و وابسته به آن، وصول یا تحصیل می‌شود، درج شده است و باید به تصویب شورای شهر برسد و به صورت آگهی عمومی برابر مقررات توسط شهرداری اعلام شود. عوارض نوعی مالیات است که سازمان‌های رسمی در مقابل ارائه خدمات معینی از مردم دریافت می‌کنند. تفاوت عوارض و بهای خدمات در این است که عوارض لزوماً در ازای خدمات خاص و مشخصی دریافت نمی‌شود و متناظر و متناسب با یک خدمت خاص نیست ولی بهای خدمات بر خلاف عوارض در برابر و متناظر با خدمت خاص و مشخص است مانند بهای خدمات پسماند و آرامستان‌ها.

عوارض به اعتبار مرجع تصویب به عوارض ملی و محلی تقسیم شده است. عوارض ملی توسط نهاد صلاحیت‌دار ملی یا کشوری (مجلس شورای اسلامی) وضع می‌شود. مانند عوارض نوسازی و عوارض مندرج در قانون ارزش افزوده ولی عوارض محلی توسط مرجع صلاحیت‌دار محلی (شورای شهر و شورای بخش) تصویب می‌شود. مانند عوارض مشاغل.

مستندات قانونی وضع عوارض محلی توسط شوراهای اسلامی شهر، تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور (مصوب ۱۴۰۱/۰۴/۰۱ مجلس شورای اسلامی) - ماده ۳۰ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها مصوب ۱۳۴۶ و اصلاحات بعدی آن - بند ۱۶ ماده ۷۱ قانون تشکیلات و وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران با اصلاحیه‌های بعدی مصوب ۱۳۷۵ و ماده ۷۷ اصلاحی ۱۳۸۶/۰۸/۲۷ و قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب دی ماه سال ۱۴۰۰ است.

شهرداری و شورای شهر بایستی در تدوین و تصویب تعرفه عوارض محلی تمامی ماده‌ها، بندها و تبصره‌های قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور مصوب مجلس شورای اسلامی با ابلاغیه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۱۱ به شماره ۷۹۲۶۱ و دستورالعمل اجرایی عناوین عوارض و بهای خدمات و ترتیبات وصول، مصوب وزارت کشور مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۲۸ به شماره ۲۰۲۸۶۵ و همچنین ماده ۶۴ قانون مالیات‌های مستقیم و تبصره ۳ آن را که مبنای محاسبه عوارض در شهرداری‌ها را ارزش معاملاتی املاک (P) قرار داده است، رعایت کند. این موضوع در بند ۷ قسمت الف تبصره ۱ ماده ۲ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، تاکید شده است و در عمل به قوانین ذکر شده، P ارزش معاملاتی تدوین شده توسط شهرداری تبریز را که سال‌هاست مبنای محاسبه عوارض شهرداری در تعرفه عوارض محلی قرار گرفته است را تعیین تکلیف نماید.

ماده ۱۰: عوارض بر پروانه‌های ساختمانی در کاربری‌های مختلف

ارقام به میلیارد تومان

جدول شماره ۱

رقم بودجه سالانه سال ۱۴۰۲	رقم بودجه ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	رقم عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	درصد عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	سهم از درآمد حاصل از عوارض عمومی	سهم از کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق
۲۹۲۴	۲۱۹۲	۳۰۵۰	۱۳۹ درصد	۵۲ درصد	۳۶ درصد

ماده ۱۱: ارزش معاملاتی ساختمان (جرائم و عوارض کمیسیون ماده صد)

ارقام به میلیارد تومان

جدول شماره ۲

رقم بودجه سالانه سال ۱۴۰۲	رقم بودجه ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	رقم عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	درصد عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	سهم از درآمد حاصل از عوارض عمومی	سهم از کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق
۱۹۷۲	۱۴۷۹	۱۳۱۴	۸۹ درصد	۳۳ درصد	۲۳ درصد

ماده ۱۲: عوارض ناشی از اجرای ماده ۹ قانون حمل و نقل ریلی شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر جمعیت

۵ درصد عوارض در پروانه ساختمانی و مازاد بر پروانه ساختمانی ابقا شده توسط کمیسیون ماده صد

ارقام به میلیارد تومان

جدول شماره ۳

رقم بودجه سالانه سال ۱۴۰۲	رقم بودجه ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	رقم عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	درصد عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	سهم از درآمد حاصل از عوارض عمومی	سهم از کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق
۵۱/۵	۳۸/۶	۷۳/۹	۱۹۱ درصد	۰/۸ درصد	۰/۶ درصد

ماده ۱۳: عوارض ناشی از صدور مجوز حصارکشی و دیوارکشی

جدول شماره ۴

ارقام به میلیارد تومان

رقم بودجه سالانه سال ۱۴۰۲	رقم بودجه ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	رقم عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	درصد عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	سهم از درآمد حاصل از عوارض عمومی	سهم از کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق
۱۴/۷	۱۱	۵	۴۶ درصد	۰/۲۵ درصد	۰/۱۸ درصد

ماده ۱۴: عوارض بر مشاغل

جدول شماره ۵

ارقام به میلیارد تومان

رقم بودجه سالانه سال ۱۴۰۲	رقم بودجه ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	رقم عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	درصد عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	سهم از درآمد حاصل از عوارض عمومی	سهم از کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق
۸۲	۶۱	۱۸	۳۰ درصد	۱/۳ درصد	۱ درصد

ماده ۱۵ و ۱۸: عوارض ارزش افزوده ناشی از اجرای طرح‌های توسعه شهری و تعیین و تغییر کاربری عرصه‌ها در این طرح‌ها

جدول شماره ۶

ارقام به میلیارد تومان

رقم بودجه سالانه سال ۱۴۰۲	رقم بودجه ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	رقم عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	درصد عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	سهم از درآمد حاصل از عوارض عمومی	سهم از کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق
۵۷۱	۴۲۹	۳۷۶	۸۸ درصد	۹/۷ درصد	۶/۸ درصد

ماده ۱۷: قدرالسهم شهرداری در اجرای ماده ۱۰۱ اصلاحی قانون شهرداری

جدول شماره ۷

ارقام به میلیارد تومان

رقم بودجه سالانه سال ۱۴۰۲	رقم بودجه ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	رقم عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	درصد عملکرد ۹ ماهه سال ۱۴۰۲	سهم از کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق
۵۴۶	۴۱۰	۵۴۰	۱۳۲ درصد	۶/۵ درصد

جمع‌بندی:

- ماده‌های ۱۰ (عوارض بر پروانه‌های ساختمانی در کاربری‌های مختلف) و ۱۱ (جرائم و عوارض کمیسیون ماده صد) بالاترین سهم از درآمد حاصل از عوارض عمومی و کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق را دارند. (جدول شماره ۸)
- ماده‌های ۱۲ و ۱۳ کمترین سهم از درآمد حاصل از عوارض عمومی و کل درآمدهای شهرداری مرکز و مناطق را دارند. (جدول شماره ۸)
- ماده ۱۰ (عوارض بر پروانه‌های ساختمانی در کاربری‌های مختلف) با ۱۳۹ درصد عملکرد و ماده ۱۷ (قدرالسهم شهرداری در اجرای ماده ۱۰۱ قانون شهرداری) با ۱۳۲ درصد، عملکرد مطلوبی در دوره ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ شهرداری را دارند که پیش‌بینی افزایش ۵۰ درصدی درآمد حاصل از این ماده‌ها در برنامه و بودجه سال ۱۴۰۳ معقول به نظر می‌رسد. (جدول شماره ۸)
- ماده ۱۴ (عوارض بر مشاغل) با ۳۰ درصد تحقق، پایین‌ترین درصد عملکرد را در دوره ۹ ماهه سال ۱۴۰۲ شهرداری را دارد که نیاز به بازنگری، تدوین سیاست و اقدام عملی شهرداری دارد. (جدول شماره ۸)

ارقام به میلیارد تومان

جدول شماره ۸

شرح عنوان	سهم از درآمد عوارض محلی (درصد)	سهم از کل درآمدها (درصد)	درصد عملکرد
ماده ۱۰	۵۲	۳۶	۱۳۹
ماده ۱۱	۳۳	۲۳	۸۹
ماده ۱۲	۰/۸	۰/۶	۱۹۱
ماده ۱۳	۰/۲۵	۰/۱۸	۴۶
ماده ۱۴	۱/۳	۱	۳۰
ماده ۱۵ و ۱۸	۹/۷	۶/۸	۸۸
ماده ۱۷	–	۶/۵	۱۳۲

با توجه به هزینه‌های زیست محیطی استفاده از کاغذ، اسناد مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی فقط در قالب الکترونیک منتشر می‌شوند. متن کلیه اسناد، گزارش‌ها و طرح‌های پژوهشی تهیه شده در مرکز در وبگاه مرکز به نشانی: [rctbz. tabriz. ir](http://rctbz.tabriz.ir) قابل دسترسی است. همچنین این متن‌ها در پرتال جامع مطالعات شهری ایران به آدرس [icpus. tehran. ir](http://icpus.tehran.ir) بارگذاری شده است. لطفاً شما هم با چاپ نکردن این متن‌ها ما را در این زمینه یاری کنید.

نظر رسمی	اظهارنظر رسمی مرکز در موارد ارجاعی از طرف شورای اسلامی شهر یا شهرداری تبریز
دیدگاه	دیدگاه مرکز در موارد جاری شهری و نقد عملکرد و فعالیت‌های شهرداری و سایر دستگاه‌های اجرایی
گزارش تخصصی	گزارش تخصصی مستخرج از کمیته‌ها، گروه‌های کانونی یا نشست‌ها
انتقال دانش	ارسال مطالب گزیده شده یا چکیده مطالب و گزارش‌های سایر مراکز پژوهشی یا نشست‌های خارج از مرکز
یادداشت	اظهارنظر کارشناسی توسط افراد خبره که لزوماً مورد تأیید مرکز نیست
انعکاس	تبیین پیشنهاد، انتظار یا مطالبه کارشناسی یا مردمی
خلاصه مدیریت	خلاصه مدیریتی طرح‌های مطالعاتی انجام شده در مرکز
افکارسنجی	گزارش مستخرج از افکارسنجی عمومی یا موردی
تجربه مدیریت	گزارش تجربیات حوزه مدیریت شهری سایر شهرهای داخل و خارج کشور یا گزارش تجربه‌نگاری مدیریت شهری
پرسمان	بیان مسئله یا طرح سؤالاتی در خصوص مسائل جاری شهر از مدیریت شهری و درخواست پاسخگویی
شناخت شهر	گزارش شناخت وضع موجود در قالب متن نقشه یا اینفوگرافی
اسناد مرکز	آیین‌نامه‌ها، فرم‌ها، دفترچه‌های راهنما و سایر مستندات مربوط به شیوه فعالیت مرکز

مرکز پژوهش های شورای اسلامی
کلاشتربسیرز